

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

XL. Quam honori sit Luthero Caluinistis Christus Paßus & Crucifixus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

hoc Christi imaginem in diuersorio nati ex Virgine; quem & bos & asinus circumstarent; virumque sculptum ad pedes nixum puelli, iunctis manibus, tali cum epigrapha: *Credo in Iesum, inter animalia ex Virgine nasciturum.*

8. Romulus, teste S. Antonino par. 1. tit. 4. c. 6. sect. 11. 20. perfecto suo Romæ palatio, dixisse latus fertur: *Domus hæc nostra non corruet, nisi Virgo pepererit.* Quod quia fieri non posse credebat, perennitatem operis ipse sibi pollicebatur. At nato nocte Seruatore, de repente corruit: cuius rudera se vidisse Pet. Damianus affirmat, *epist. 4. c. 12.*

Quæ, aliaque talia Marianos, inter barbaras gentes, luculentè testantur honores: quos Christiani, sed hæretici, eoque istis peruersitate deteriores, adeo proterunt, despuunt, ac profanè contemnerant. Porro de Christo Passio qualia Hæretici?

IV. DE CHRISTO PASSO.

QVÆSTIO XL.

*Quàm honori sit Luthero-Calvinistis
Christus Passus & Crucifixus?*

LUTHERANI præsertim Ubiquitarii, apud Illust. Belarum 1. 3. de Christo, c. 8. & 12. ita sentiunt, & dogmatizant: *Christus non est passus in regione Iudæorum tantum; sed Ubique: Non est mortuus; non sepultus: Nec enim Velamentis eius separari a corpore; (quod mors requirit) vel corpus sine anima perire in terra conuenit; (quod perit sepultura) cum Ubique simul fuerint.* Item: *Christus in triuo mortis Verbo non fuit unitum hypostati.* Hæc duo corollaria, ait Cnoglerus, Diuæ Bergenensis sunt; vel, ut Sturmius eam vocat, Diuina Lestitæ illius mammosæ, illius latrocinariæ; Ubiquitatē inquam Luthericæ; quæ Realis communicationis idiomatum Diuinitatis, in Humanam naturam faciæ, se præstetur asserticem.

CALVINISTÆ quid? BEZA in Colloq. Mompelga. t. *Christi Crucifixi imaginem ex animo faciemur detestari.*

AUTOR. Piô! odij quæ tanti causa, & irarum?

Pet. Viretus ibid. in Colloq. Momp. pag. 406. ita scribit: *Quia Per vaccam magis, quam per imaginem, Crucifixus ille Christus representatur.*

AUTOR. Dicta mittam, & maledicta istis infandiora: facta his immaniora constant: nec longius huc, aliusue repetenda: cum, prò dolor, domestica suppetant ætati nostræ.

I. Subannum M. D. XCIV. jussu aut certe permissu Heidelbergensis Regiminis, hominum audaciâ & impietate sacrilegâ, armatorum globus noctiuagus, per dimidiatam cis Rhenum Spirensis Episcopatus ditionem dispersus, intra vnius spatium noctis, omnes per agrum, peruetusto more Christiano, ponè vias publicas erectos Crucifixos cipposque sacros, saxeos comminuit, ligneosque deiecit, dissipauit. Non paucas paucis post dieb. strages nefarias ipse dolens gemensque contpexi. Ecce, inquam innotuatam ab Palatinis tunc Iconomachiâ Copronymianam, ac Leoninam.

Verùm & euentum nunc accipe. Quicunque fabri seu lignarij, seu murarij, quique opifices, aut quoquo titulo tribules, illud in facinus operam suam collocarunt; primùm cæteri locorum Contribules eos honestorum integræ famæ virorum tribub. exclusos, pro infamib⁹ habuerunt: quicquid Magistratus obniteretur contrâ. Fugerunt quoque eorū confortia ciues & vicini juxtâ plerique; abstentiosque mensis & commercii esse voluerunt.

Nec

Nec diuina eam vindicta vindicta humanā ac ciuilem refutauit; quin confirmauit magis. Obseruatum enim memoratur; plerofque illos infelicē mortem sortitos oppetiſſe; hunc reſentina extinctum corruiffe; illum ceruices precipitio fregiſſe; duello periſſe alium; iſtum undis hauſtum; alium alio ſcædæ necis mortifue dedecore ex humanis diffuſiſſe.

II. Memorabile pariter ac horribile eſt, quod pene ſub oculis noſtris, in Episcopatu Spirenſi contigiſſe, ex viris certis certiffimum, atque publicā Notariatūs autoritate conſignatum, accepimus.

Ann. M. DC. XXI. cū Palatinus equitatus per Spirenſem Episcopatum prædabundus vagaretur; quædā Obertraudiana turma Caluinistica furia ad S. Ruperti montem excursionē facta R. D. Decanum, loci parochum quaſiuit vel ad pendendum litrum, aut redimendam depopulationem. Quo minimè domi reperto, penurarium tamen repererunt. Poſtquam illius ſe Ceteris Biechique veteris oppleſſent; dum vertunt viam, proximū vico Crucifixum è ſaxo celebrem opere vetuſto ac viſendo, dirutum, comminutum profanatumque dederunt. Præclaros milites ab ſtrage tali!

Tendūt per Deideſheim, vbi cœmeterium præteruecti, & Crucifixum præaltum conſpicati habent deriſui: inter ceteros quidam Ioannes Geſgen, ciuis Wachenheimenſis, exclamat: *Videte, quemadmodum pendet iſtibi, nudus ille ſcarificatorius ſeruus, ſub bene! Et Te tractabimus, ſicut modo ſecum tuum ad Ruperti. Exp. Et paulisper ad quindenam. cer-*

tus ad eorū tibi. Vixdum ore blaſphemo vox miſſa exciderat, cū ecce insolentior equus ſubſultans galerum capiti ſeſſoris excutit. Ille dexteram verſus dum ſeſe inflectit, recepturus ex humo pileum, caballus idem in latus quadrupedali ſaltu vehementi caput heri aduerſū in murum domus Georgij Wagneri tam validè illidit, vt muro cerebrum cum parte capillitij cruore rabidi inhæreſceret. Neque, quod mirabile, ablui, diu abradine valebat.

Commilitones cohortis captū mente, intellectu ſenſuque omni deſtitutum, ſolam animam agere trahentem, equo tranſuerſum imponunt, domumque reuectum vxori liberisque reddunt ſemianimem: Vbi quaternas intra horas, nullo ſigno viſus, auditus, rationis, nominisue Chriſtiani dato, animam infelicem exhalauit.

III. Anno exeunte M. DC. XX. quando Fridericus in Boëmiæ regno tyrannidem inuaſit. ſimul in Principe Eccleſia Pragæ, cum Caluinismi ſtabello ſuo Sculteto, iconomachiam ſacrilegè exercuit. Hic quanta cum impietate præcipuum ſpectatiſſimumque templi Crucifixum derubari, trahi, temerari, conſecelerarique curarit; per urbem, orbemque juxta Chriſtianum increbuit vniuerſum. Illam in ponte propoſitam Chriſti in cruce pendentis imaginem euertiſſet armatum ſariis ſatellitium; nō ciuiū armati or manus ſeſe obieciſſet. Neque niſi annauit impunè ſcelus. Nam anni inſecuti eodem die annuo, juſto Dei vindicis iudicio memorabilis ac mirabilis apud Pragam data Cæſari Victoria ſacrilegium vindicauit regnoque tyrannum exuit, ac profugauit. Qui.

Quibus è paucis ac neophitis liquet, facta dictis Calvinistarum respondere; & eos utraque iuratos Crucis & Christi crucifixi inimicos testari.

I V. Atque ista sui ipsos docuere Magistri vel Heidelbergenses; ceteros taceo. Si enim quæras: *Animago Christi sit toleranda?*

DAVID PAREVS, anima Heidelbergi Calvinismi, Comment. in Rom. 1. respondet. *Mutant gloriam Dei, & idololatras sunt, Non noli Gentiles, qui vel homines, boues, &c. fortunam, vel harum rerum imagines pro Deo colunt: Sed etiam inter Christianos, Omnes Illi, qui imaginem Christi Crucifixi in templis ad Representandum Christum, & ad docendum rudiores de Christo, tuentur. Blaphemius Beza in Colloq. Mompelg. Fateor, Me ex animo Crucifixi imaginem detestari. Vide in mea Genealog. par. 1. quæst. 24. argumenta talium.*

AUTOR. I. Toleranda est Imago Christi, quatenus Christum repræsentat.

1. Quia, Exod. 25. *Dixit Domino ad Moysen, prius: Non facies tibi sculpsile: Et deinde tamen etiam, Facies duos Cherubin aureos, & productiles, ex utraque parte Oraculi. Cherub unus sit in latere uno, et alter in altero; Hi stabant in Tabernaculo, super Arcam foederis; & passis Arcam regebant alis. Num par, deteriore huius conditionem Christi, quam Angelorum censeris?*

2. Num. 21. *Fac serpentem aneum, & pone eum pro signo; qui percussus aspexerit eum, viuet.* Num par, esse Christianos Rei figuratæ iniquiores, quam Figuræ fuerunt obseruantiores Iudæi? Atque hoc hi nil obstante primo Decalogi: Nos verò etiam tantum non penè jubete Christo, Ioan. 3. SICUT Moyses exal-

tauit Serpentem in deserto: ITA exaltari oportet Filium hominis; primum in Persona ad Redemptionem semel: deinde in Imagine ad Commemorationem.

4. Iustè autem Rex Ezechias, 4. Reg. 18. Serpentem confregit eundem; sicut aureum vitulū Moyses zelo pari: Quia cessante fine serpentis erecti bono; verfoque; deinde in malum idololatriæ; debuit ille aboleri. At quo fine Christus semel crucifixus stetit; eodem nobis repræsentando, rectè ubiq; statuitur Imago Crucifixi. Cui statua dicimus: *Hanc ego non statuam; sed QUEM designat, ADORO.* Idque sanctè, sic docetur.

II. Imago Christi Honoranda est. Statua namque Cherubinæ, ut pars præcipua Oraculi, rectè honorabatur à Iudæis cum Atca. Nam 1. Ponebantur in Sancto Sanctorum, loco honoratissimo, H. br. 9. 2. David, 2. Reg. 6. arcam mirificè honorauit: Oza tactū ejus improuisum morte luente, 3. Reg. 6. 3. Philisthæi, 1. Reg. 6. captiuam detinentes, morbo flagellabantur. Bethsamitæ aspectum audaciorem morte expendebant.

Quocirca, Psal. 98. *Exaliate Dominum Deum nostrum, & adorate Scabellum pedum eius; quoniam sanctus est,* id est, ad literam, Cherubinos, super quorum alas, seu solium Majestatis suæ, Deus sedes responsa dabat Pontifici, eum consulenti: At solium Christi Crux fuit, & est. *Nos igitur gloriari oportet in Cruce D. N. Iesu Christi.*

III. Causa venerationis est. 1. Quia Imago Christi est. Rectè S. Ambr. serm. 10. in Psal. 118. *Qui imaginem coronat Imperatoris, utique illum honorat, cuius imaginem*

genem coronauit; Et qui statum contempsit Imperatoris, Imperatori utique videtur fecisse iniuriam. Quamto magis Christo? 2. Quia Beneficia Christi nobis representat; excitatque nos ad debitam gratitudinem. Quae eadem ex causa colimus S. Biblia, festa Paschatis, Penteco. Natiuitatis &c. Plura infra *quest. 82. & sup. quest. 34.* An persona Christi sit adoranda?

QVÆSTIO XLI.

An Christus verè sit Corpore passus:
& verane sit historia Passionis?

LYTHERRANI quidem veram negare coguntur, ex eo, quod comminiscuntur, Christum non verè hominem verum natum fuisse: De quo vide *suprà g. 35.* 1. LYTHERRVS enim ibidem ita: Oportet dicere, Hæc Caro, hic Sanguis Christi condidit cælum & terram. Qui pe Christi Humanitas Caro non est, sed nudus & merus spiritus. Quia quod ex spiritu natum est, spiritus est.

2. BRENTIO ibidem: Ex Maria Christus non nisi accidentalem formam sumisit &c.

AUTOR. I. At iste est Euthychianismus.

CALVINISTÆ pariter ex suismet ipsorum placitis, *suprà quest. 35.* constringuntur ab negare verè & propriè factam esse Dominicam Incarnationem.

AUTOR. ET verò istud ab eis asserti planè necessarium accidit. Nam quemadmodum ab illis fingitur Christus Homo factus; sic & talis quoque passus fuit: Ideoque rursus, sicut iisdem intelligitur Euangelium Incarnationis; sic & illud passionis quoque accipi necesse est.

Atqui vox vnà omnium Calvinistarum est in suo Codice, dicto ORTHODOXVS CONSENSVS, pag. 118. & 123. Christus VERE Incarnatus Nunquam est; sed TROPICE tantum & Figuratè. Necesseariò in illo Ioannis, 1. Verbum Caro

factum est; ad Tropum est confugiendum.

Ex hisce quidem FAMILIANI Angliæ necessariò inferunt, & euidenter euincunt istud: Nuga videntur, quæ de Christo passio & crucifixo in Euangelicis historiis narrantur. Item: Historia videntur ab hominibus inuenta & fabula. De Adamitis istis, seu Familianis, siue de Domino amoris; (verè Nicolaitis ac Gnosticis) nos *suprà quest. 31.* Innocentiam isti arrogabant sibi primogeniam, vitamque protoplastis similem Adæ ac Eux affectabant se ducere, domi nudos inuicem conuersando, veneremque miscendo promiscuam.

Itorum in Anglia primarii sunt articuli tres. 1. Christum non esse Saluatorem mundi; Sed merum hominem.

AUTOR. AT idem docent Gentilistæ, apud Greg. de Valent. Tom. 1. dist. 2. *quest.* Et Luthero-caluinistæ *suprà quest. 31.*

2. Dogma. Hominem peccatorem, à Deo alienatum, eius gratia restitui, solà ipsius misericordiâ, Absque Mediò Passionis Christi.

3. De Passionibus, quæ in Euangelio narrantur, esse fabulas & nugas. &c. Lege Stoum in Elizabetha.

AUTOR. AT I Præfatio libri contra FAMILIAM AMORIS acerbè cõqueritur multos Anglicanos Ministros, jam rejectos imbibisse articulos. Quin ipsam Reginæ aulam hac infectam tabe languere.

2. Neque Anglicanos solum; sed cõsule Theod. Beza in lib. de hæresicu à ciuili Magistratu puniendis: ac reperies, cum Familianis ferè consentire & consciscere CALVINISTAS ACADEMICOS; quorum facilè princeps est Castallio.

LIBERTINI quoque ab iisdem proximè absunt; certe parum dissentiunt. Nam, te-

1 ste,